

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito procesual penal

Materia	Dereito procesual penal			
Código	O03G081V01601			
Titulación	Grao en Dereito			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Fernández Fustes, María Dolores			
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	Na materia Dereito Procesual Penal estúdanse as institucións básicas do proceso penal, como instrumento tendente á investigación e axuizamento das condutas delituosas, así como o funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C28	CE34 - Coñecer as institucións básicas do proceso penal e o funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.
C29	CE35 - Ser capaz de identificar os problemas xurídicos-procesuais de carácter penal e abordar a súa solución mediante a interpretación e aplicación crítica da normativa procesual penal
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer as institucións básicas do proceso penal, e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.	A2	B1	C28	D1
	A3	B2	C29	D3
	A4	B3		D4
	A5	B4		D5

Contidos

Tema

PARTE PRIMEIRA: CONCEPTOS XERAIS E PRESUPOSTOS PROCESUAIS

Lección 1. O PROCESO PENAL

1. Evolución histórica. 2. Os sistemas procesais penais. 3. Fontes. 4. As diversas funcións do proceso penal.

Lección 2. ESTRUTURA E PRINCIPIOS INFORMADORES

1. Estrutura do proceso de declaración. 2. Principios informadores: Xuíz legal. Contradición. Igualdade. Legalidade e oportunidade. Principio acusatorio. Principio de proporcionalidade. Principios de oralidade, inmediación e publicidade.

Lección 3. A COMPETENCIA

1. Presupostos procesuais relativos ao órgano xurisdicional. Xurisdición. 2. Competencia obxectiva. 3. Competencia funcional. 4. Competencia territorial. 5. A conexión.

Lección 4. AS PARTES NO PROCESO PENAL

1. Concepto e clasificación. 2. Partes acusadoras. 3. Partes acusadas. 4. As partes civís no proceso penal.

Lección 5. FORMAS DE INCOACIÓ

1. A denuncia. 2. O ateigado. 3. A querela. 4. Formas especiais de incoación.

Lección 6. A FASE DE INSTRUCIÓN

1. A Investigación preliminar. 2. A instrución xudicial: concepto e clases. Regras xerais sobre o procedemento. 3. Formulación da imputación polo Xuíz: concepto e significado. Formas de realizar a imputación nos distintos procesos ordinarios.

Lección 7. DILIXENCIAS DE INVESTIGACIÓ

1. Concepto e diferenciación cos actos de proba. 2. Dilixencias para a identificación do delincuente e das súas circunstancias persoais. 3. Dilixencias sobre o corpo do delito. 4. Inspección ocular. 5. Reconstrución dos feitos. 6. Declaración do investigado. 7. Declaracións testificais. 8. Ditames periciais. 9. Outras dilixencias de investigación.

Lección 8. DILIXENCIAS DE ANTICIPACIÓ E ASEGURAMIENTO DA PROBA

1. Proba anticipada e proba preconstituída. Dilixencias para a obtención e aseguramento de fontes de proba. 2. A entrada e rexistro domiciliario. 3. Intervención de comunicacións persoais. 4. Inspeccións e intervencións corporais. 5. Probas alcoholométricas.

Lección 9. AS MEDIDAS CAUTELARES E DE PROTECCIÓ

1. Concepto, características e presupostos. 2. Medidas cautelares persoais: A Detención. Control xudicial das detencións ilegais: o procedemento de habeas corpus. A prisión preventiva. A liberdade provisional. 3. Medidas cautelares limitativas de dereitos. 4. Medidas de protección: orde de afastamento. Orde de protección. 5. Medidas cautelares reais.

Lección 10. A FASE INTERMEDIA

1. A denominada "fase intermedia": función. 2. Desenvolvemento da fase intermedia nos distintos procesos ordinarios. 3. O sobresemento. 4. A apertura do xuízo oral. 5. Os escritos de calificacións provisionais. 6. A conformidade.

Lección 11. O XUÍZO ORAL

1. Actos previos ao xuízo. 2. As "cuestións previas". 3. Práctica da proba. 4. As calificacións definitivas. 5. A "tese" de desvinculación do órgano xurisdiccional (artigo 733 LECrim). 6. Informes e última palabra. 7. A suspensión do xuízo oral.

Lección 12. A SENTENZA PENAL

1. Estrutura e forma. 2. Requisitos. 3. A valoración da proba: presunción de inocencia e principio in dubio pro reo.

Lección 13. EFECTOS DO PROCESO

1. Efectos xurídicos: a "cousa xulgada": concepto e fundamento. Presupostos e límites. Tratamento procesual. 2. Impugnación da cousa xulgada: O proceso de revisión. O recurso de anulación.

PARTE TERCEIRA: O SISTEMA DE RECURSOS

Lección 14. CONSIDERACIÓNS XERAIS. OS RECURSOS INTERLOCUTORIOS

1. O dereito ao recurso no proceso penal. 2. Clases de recursos. 3. Efectos. 4. Recurso de reforma. 5. Recurso de súplica. 6. Recurso de queixa: modalidades da queixa.

Lección 15. O RECURSO DE APELACIÓ

1. Concepto, natureza, competencia e lexitimación. 2. O recurso de apelación contra autos. 3. O recurso de apelación contra sentenzas.

Lección 16. O RECURSO DE CASACIÓ

1. Concepto, natureza, competencia e lexitimación. 2. Resolucións contra as que procede. 3. Motivos de casación. 4. Procedemento.

PARTE CUARTA: A EXECUCIÓN PENAL

Lección 17. A EXECUCIÓN DE PENAL

1. A execución penal. 2. Execución de penas privativas de liberdade. Suspensión da execución. Liberdade condicional. 3. As medidas de seguridade privativas de liberdade. 4. Penas privativas de dereitos e penas accesorias. 5. Medidas de seguridade non privativas de liberdade. 6. Penas de contido patrimonial. 7. Execución da condena por responsabilidade civil.

PARTE QUINTA: TIPOLOGÍA DE PROCESOS PENAIS Lección 18. PROCESOS ORDINARIOS

1. O proceso por delitos graves. 2. O proceso abreviado. 3. O procedemento para o xuízo por delitos leves.

Lección 19. PROCESOS PENAIS ESPECIAIS E CON ESPECIALIDADES

1. O proceso ante o xurado. 2. O axuízamento rápido de delitos e faltas. 3. O proceso de menores. 4. Outros procesos especiais.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	31.5	61	92.5
Estudo de casos	15.7	30	45.7
Exame de preguntas obxectivas	1.5	0	1.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Traballo	1.5	4.8	6.3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo. O traballo na lección maxistral DEBERÁ ser complementado pola/o estudante con traballo autónomo. Ademais, valorarase especialmente a participación activa e fundamentada da/o estudante nas clases maxistras.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. O traballo DEBERÁ ser complementado pola/o estudante con traballo autónomo. Ademais, valorarase especialmente a participación activa e fundamentada da/o estudante nas clases.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atenderanse as consultas dos estudantes relacionadas coas dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos da materia. Así mesmo, proporcionaráselles orientación e motivación no proceso de aprendizaxe. As tutorías poderanse realizar tanto presencialmente como mediante a utilización de medios non presenciais -fundamentalmente, os despachos virtuais dos profesores da Universidade de Vigo e correos electrónicos, foros e outros medios telemáticos-.
Estudo de casos	Atenderanse as consultas relacionadas coas dúbidas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos da materia e o estudo de casos. Así mesmo, proporcionaráselles orientación e motivación no proceso de aprendizaxe. As tutorías poderanse realizar tanto presencialmente como mediante a utilización de medios non presenciais -fundamentalmente, os despachos virtuais dos profesores da Universidade de Vigo e correos electrónicos, foros e outros medios telemáticos-.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas obxectivas	Durante o cuadrimestre realizarase unha proba tipo test dos temas 1 a 8 da guía docente, na data indicada pola profesora. A nota desta proba constituirá o 30% da nota final. Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.	30	A2 B3 C28 D4 B4 C29 D5

Resolución de problemas e/ou exercicios	Na data indicada no cronograma, realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso. A nota desta proba constituirá o 30% da cualificación final. Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.	30	A2 A3	B3 B4	C28 C29	D1 D4 D5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Na data fixada no calendario oficial de exames realizarase un exame escrito, dos temas 9 a 19 da guía docente. Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.	30	A2 A4 A5	B1 B2 B3 B4	C28 C29	D1 D4 D5
Traballo	As/os estudantes realizarán un traballo en grupo, que se asignará ao principio do cuadrimestre. Devandito traballo será exposto e debatido nas clases prácticas. Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.	10	A2	B4	C28 C29	D3 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira oportunidade (maio/xuño):

A/o estudante debe elixir entre dous sistemas de avaliación: a) Sistema de avaliación continua b) Sistema de avaliación final.

Unha vez transcorrido un mes, desde o inicio do cuadrimestre no que se imparte a materia, habilitarase un prazo de dez días hábiles para que o alumnado matriculado manifieste, formalmente, a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua.

a) Avaliación continua:

Para acollerse ao sistema de avaliación continua e aprobar a materia mediante este sistema, a/o estudante deberá acreditar asistencia a un 80% das clases maxistras e grupos medianos, sen que, salvo casos excepcionais -ex. enfermidades de longa duración verificadas con informe médico-, permítase xustificar a ausencia. O sistema de avaliación continua consistirá en:

1. Unha proba teórica tipo test dos temas 1 a 8 da guía docente, que se realizará nas datas indicadas ao comezo do cuadrimestre. A nota obtida nesta proba representará o 30% da calificación final. Para poder ser avaliado polo sistema de avaliación continua é necesario obter un 5 sobre 10 en proba tipo test.
2. Unha proba práctica escrita, que se realizará nas datas indicadas ao comezo do cuadrimestre, consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 30% da calificación final. Para poder ser avaliado polo sistema de avaliación continua é necesario obter un 5 sobre 10 na proba práctica.
3. **Examen de preguntas de desenvolvemento** dos temas 9 a 19 da guía docente, que se realizará na data e o horario especificado no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente curso académico. A nota obtida nesta proba representará o 30% da calificación final. Para poder ser avaliado polo sistema de avaliación continua é necesario obter un 5 sobre 10 no exame.
4. A realización dun **traballo en grupo**, que será exposto e debatido durante as clases prácticas. Para poder ser avaliado polo sistema de avaliación continua o estudante deberá entregar, exposto e debatido o seu traballo en clase. Así mesmo, na avaliación continua se valorará positivamente a participación activa e fundamentada nas clases, nos foros de discusión da materia e noutras actividades organizadas polas docentes responsables da materia. A nota obtida polo traballo e a participación activa representará o 10% da calificación final.

A nota final da materia será o resultado da **suma das cualificacións obtidas en avaliación continua**. No caso de que sexa necesario realizar a unha/ou ou varias/vos estudantes calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, podrá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación. A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente

curso*académico.

b) Exame final:

- A/o estudante, que non se someta ao sistema de avaliación continua ou que quede excluído do mesmo, realizará un **exame final**. Este exame representa o 100% da calificación da materia.
- O exame constará de dous partes:
  - Unha proba teórica escrita sobre toda a materia, que representará o 70% da calificación final.
    - Competencias que se avaliarán: CB2, CB4, CB5, CG1, CG2, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
    - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.
  - Unha proba práctica escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 30% da calificación final.
    - Competencias que se avalían: CB2, CB3, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
    - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.
- Para superar o exame e ter a condición de aprobado, a/o estudante terá que **aprobar a proba teórica e a proba práctica**.
- No caso de que sexa necesario realizar a unha/ou ou varias/vos estudantes calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, poderá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación.
- A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente curso académico.

2. Segunda oportunidade (xullo):

- Si o alumno/a obtivese unha calificación superior a 5 nalgunha das probas obrigatorias desenvolvidas na avaliación continua (proba de preguntas obxectivas, proba práctica ou exame de preguntas de desenvolvemento) pero non conseguise aprobar a materia na primeira edición de actas (maio/xuño), poderá conservar na segunda edición (avaliación de xuño-xullo) a calificación das probas aprobadas e examinarse únicamente da parte suspensa.
- Na avaliación de xuño-xullo, que terá lugar na data oficialmente fixada, o exame constará de dous partes unha teórica, de preguntas de desenvolvemento e outra práctica -estudo de casos-.
- O estudante sometido a avaliación continua quedará exento das preguntas de desenvolvemento que se correspondan coa parte do temario da guía docente que teña aprobado e/ou, no seu caso, do exame práctico. Aínda que a parte suspensa sexa a correspondente ao exame de preguntas obxectivas, na segunda edición de actas o exame correspondente aos temas 1 a 8 será de preguntas de desenvolvemento. A nota obtida na avaliación continua non se conservará para convocatorias de cursos académicos posteriores. O/a estudante deberá someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

- **A/o estudante, que non seguisse o sistema de avaliación continua** ou que quedase excluído do mesmo, realizará un exame final. Este exame representa o 100% da calificación da materia. O exame constará de dous partes:
  - Unha **proba teórica escrita** sobre toda a materia, que representará o 70% da calificación final.
    - Competencias que se avalían: CB2, CB4, CB5, CG1, CG2, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
    - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.
  - Unha **proba práctica escrita** consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 30% da calificación final.
    - Competencias que se avalían: CB2, CB3, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
    - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.
- Para superar o exame e ter a condición de aprobado, a/o estudante terá que **aprobar cada unha dos seus partes, a proba práctica e a proba teórica**.
- A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente curso académico.

3. Convocatoria "fin de carreira":

Para as/os estudantes que se matriculen na convocatoria fin de carreira, o **exame escrito** representa o 100% da calificación da materia.

- O exame constará de dous partes:
  - Unha proba teórica escrita sobre toda a materia, que representará o 70% da calificación final.
    - Competencias que se avalían: CB2, CB4, CB5, CG1, CG2, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
    - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.
  - Unha proba práctica escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 30% da calificación final.
    - Competencias que se avalían: CB2, CB3, CG3, CG4, CE28, CE29, CT1, CT4 e CT5.
    - Resultado de aprendizaxe: Coñecer as institucións básicas do proceso penal e familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.
- Para superar o exame e ter a condición de aprobado, a/o estudante terá que **aprobar cada unha dos seus partes, a proba práctica e a proba teórica**.
- A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o presente curso académico.

OUTRAS INDICACIÓNS

As cualificacións se publicarán na plataforma interna ou aula virtual oficial da Universidade de Vigo, con acceso limitado ao profesorado da materia e ao alumnado matriculado.

De resultar preciso, por motivos excepcionais, modificar ou concretar os métodos de avaliación sinalados na guías, tales modificacións se publicarán no mesmo soporte telemático.

No caso de que sexa necesario realizar a un ou varios estudantes calquera das probas en data distinta das previstas no cronograma ou no calendario oficial, poderá substituírse por un exame oral sobre o contido obxecto de avaliación. En todos os casos, as probas realizadas permitirá avaliar os resultados de aprendizaxe.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

MORENO CATENA, V., CORTÉS DOMÍNGUEZ, V, **Derecho procesal penal**, última edición, Tirant lo Blanch,

GÓMEZ COLOMER, J. L. y BARONA VILAR, S., **Proceso Penal. Derecho Procesal III**, última edición, Tirant lo Blanch,

DE LA OLIVA SANTOS, A., ARAGONES MARTÍNEZ, S., HINOJOSA SEGOVIA, R MUERZA ESPARZA, J., TOMÉ GARCÍA,, **Derecho procesal penal**, última edición,

GIMENO SENDRA, V., **Manual de Derecho procesal penal**, última edición,

ASENCIO MELLADO, J. M., **Derecho procesal penal**, última edición,

RAMOS MÉNDEZ, F., **Enjuiciamiento criminal. Duodécima lectura constitucional**, última edición,

Bibliografía Complementaria

MORENO CATENA, V., **El proceso penal : doctrina, jurisprudencia y formularios**, última edición,

GIMENO SENDRA, V., **Los Procesos penales : comentarios a la ley de enjuiciamiento criminal, con formularios y jurisprudencia**, última edición,

Aranzadi Westlaw,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito penal I/O03G081V01302

Dereito penal II/O03G081V01402

Sistema xudicial español e proceso civil/O03G081V01403